

САМОВІДДАНО СЛУЖИВ МИСТЕЦТВУ

(Памяті члена-кореспондента АМУ В.В. Воеводіна)

13 листопада 2008 року музична громадськість України відзначила 70-річний ювілей і 50-річчя творчої діяльності ректора Донецької державної музичної академії імені С.С. Прокоф'єва, народного артиста України, кандидата педагогічних наук, члена-кореспондента Академії мистецтв України, академіка Петровської академії наук і мистецтв (Санкт-Петербург), професора Вячеслава Васильовича Воеводіна, а 1 серпня 2009 року він відійшов у вічність. У його творчій біографії – вражаючі досягнення; шлях до яких пов'язаний з позитивними якостями його особистості. Музична обдарованість, виконавський талант, віртуозна техніка, тонке відчуття стилю і музичної архітектоніки забезпечили стрімкий старт майбутньої творчої кар'єри. Всецераками збагачувалося досвідом концертних виступів, шліфувалося педагогічною роботою, набувало нових методичних підходів,

але первісно було закладено вже у молоді роки.

Ім'я Вячеслава Воеводіна як одного з яскравих лідерів нової генерації українського багатого мистецтва дуже швидко здобуло визнання в колах професійних виконавців. Кадри документальної хроніки, зняті пів століття тому на кіностудії імені О. Довженка в серії «Майстри мистецтв України», зафіксували ще молодого музиканта – одного з учасників тріо баяністів, натхненно виконуючого «Італійське капричіо» П. Чайковського. Гра студента другого курсу Київської консерваторії В. Воеводіна, який у 18 років став лауреатом перших премій і володарем золотих медалей на Всеукраїнському, Всесоюзному і Міжнародному конкурсах виконавців народних інструментів, вражала дивовижним поєднанням емоційної широти, юнацької романтичної піднесеності з артистичною зрілістю виконавця-віртуоза. Право репрезентувати музичну еліту України надано було тоді музиканту, який приїхав до столиці з Луганська, де пройшов перший етап професійного музичного формування і набув досвіду грі в оркестрі народних інструментів під керівництвом заслуженого діяча мистецтв України Г.А. Аванесова.

Діставши вищу музичну освіту у Київській державній консерваторії ім. П.І. Чайковського (оркестровий факультет, 1956–61) за спеціалізаціями диригента оркестру народних інструментів, концертного виконавця та викладача, В. Воеводін пройшов стрімкий шлях професійного зростання. Одразу розпочав роботу на посаді старшого викладача, потім в.о. доцента Львівської державної консерваторії ім. М.В. Лисенка, диригента оркестру народних інструментів. Під його керівництвом колектив здобув звання лауреата Всеукраїнського огляду-конкурсу творчих колективів навчальних закладів – І місце (слідом за оркестром Київської консерваторії).

З того часу донапруженого репетиційного графіката викладацької діяльності В. Воеводіна додалися концерти по Західній Україні. З оркестром виступали видатні українські співаки: П. Кармалюк, Т. Дідик, В. Чайка, О. Врabelь, ансамбль бандуристів і сопіларів. Репертуар оркестру, окрім яскравих обробок української народної музики, поповнювався творами світової класики та кращими зразками вітчизняної композиторської школи. Творчентхнення диригента підживлювалося спілкуванням з такими корифеями української музики, як С. Людкевич, М. Колесса, А. Солтис, Р. Сімович, А. Кос-Анатольський, та іншими. Протягом свого свого життя В. Воеводін був одним з найбільш активних пропагандистів сучасної української музики.

35 років диригентської діяльності Вячеслав Воеводін присвятив студентському оркестрові народних інструментів Донецької державної музичної академії імені С.С. Прокоф'єва. Під його керівництвом оркестр був визнаний одним з найкращих молодіжних художніх колективів України, став лауреатом і премією на Всеукраїнському огляді-конкурсі творчих колективів (1981), лауреатом премії ім. С.С. Прокоф'єва, з великим успіхом виступав у палаці «Україна» та інших престижних концертних залах. Як керівник і диригент В. Воеводін створив понад 400 партитур для оркестрів ансамблів народних інструментів, що дало змогу не тільки значно розширити концертний репертуар, а й відійти від стереотипів, що склалися у цій галузі музичного мистецтва. Саме це сприяло досягненню головної творчої мети – академізації народного виконавства.

Зі студентським колективом охочеспівають видатні майстри оперної сцени, народні артисти України М. Момот, П. Ончул, А. Коробко, Р. Кузнецова, В. Землянський та молоді виконавці. Силами оркестру та його диригента за останні роки підготовлено понад 50 концертних програм. Важливою віхою творчого розвитку колективу під керівництвом В. Воеводіна став запис компакт-диска з серії «Культурна спадщина Донбасу» (2003). Сьогодні оркестр народних інструментів Донецької музичної академії вважається одним з кращих в Україні. Не викликає сумніву високий професійний авторитет донецької школи оркестрової гри, в чому безперечна заслуга В. Воеводіна-диригента.

Про значні педагогічні досягнення В. Воеводіна свідчать успіхи його учнів, серед яких – багаторазові лауреати престижних міжнародних конкурсів виконавців («Дні гармоніки» у Клінгенталі, «Кубок світу», «Кубок Кривбасу» та ін.), кандидати наук, доценти, професори, провідні діячі музичної культури України. Його ім'язанесено до видань «Довідник баяніста», «Хто є хто у світі – 2000» (Нью-Йорк), «Хто є хто в Україні» (2000, 2004), «Хто є хто в Донецьку» (2000, 2004), Енциклопедії сучасної України (2006).

Активна науково-методична та дослідницька робота В. Воеводіна була пов'язана з практикою сольного та оркестрового виконавства, що знайшло відображення у багатьох його друкованих працях, таких як «Метод аналізу процесів виховання музиканта-виконавця» (1986), «Художній образ музичного твору» (1988), «Нотатки диригента студентського оркестру народних інструментів» (1996), «Посібник для диригента студентського оркестру народних інструментів» (2003) та інших, у дисертаційному дослідженні «Педагогічні умови становлення творчого потенціалу майбутніх музикантів-виконавців оркестровому класі» (2007). На сторінках дисертації автор не тільки науково обґрунтовує означену проблему на рівні провідних вимог щодо музично-освітнього процесу та впровадження в ньому інноваційних педагогічних технологій, а й експериментально доводить ефективність власної теоретико-методичної концепції.

Креативність мислення, цілеспрямованість, здатність приймати правильні, відповідальні рішення, потужна енергія, внутрішня дисципліна, вміння організувати, керувати – все це дозволило В. Воеводіну займати ключові адміністративні посади в Донецькій музичній академії: з 1977 – декан оркестрового факультету, з 1981 – завідувач кафедри народних інструментів, з 1990 – декан факультету підвищення кваліфікації викладачів музичних училищ України, з 1997 – ректор.

Ректором В. Воеводін став у дуже складний для навчального закладу час. Це був період навчально-методичних реформ, ліцензування, акредитацій, численних перевірок і візитів комісій різного рангу. Завдяки злагодженій, чітко організованій роботі керівного складу на чолі з ректором і всього педагогічного колективу ДДМА імені С.С. Прокоф'єва здобула найвищий IV рівень акредитації.

Востанні 10 років музична академія під керівництвом В. Воеводіна за працювала з максимальною творчою активністю. Поширилися міжнародні контакти, музиканти академії виступали з концертами в Англії, Ізраїлі, Ірландії, Італії, Канаді, Нідерландах, Німеччині, Польщі, Румунії, США, Угорщині, Фінляндії, Франції, Швейцарії, Швеції, Білорусії, Грузії Росії,

та інших країнах, успішно репрезентуючи за кордоном українську виконавську школу.

У статті на сторінках журналу «Схід» (2004) В. Воеводін чітко сформулював основні складові успіху – професіоналізм, артистизм, талант, самовіддана праця, поєднання мети і дії, маючина увазі не окремі особисті якості, а загальну характеристику згуртованого колективу академії, яким щиро пишався. До того ж стаття озглавлена симптоматичною назвою «Наш девіз – тільки вперед!». Цим афористичним гаслом ректор зазвичай завершував зустрічі з рідним колективом, окреслюючи майбутні творчі перспективи.

В'ячеслав Воеводін провадив велику громадсько-просвітницьку роботу. Як член Національної всеукраїнської музичної спілки та Фахової ради з питань культури і мистецтв Міністерства освіти і науки України був одним з ініціаторів створення «Асоціації народно-інструментальної музики Донбасу», очолював обласне відділення «Асоціації баяністів-акордеоністів України», на базі Луганського коледжу культури і мистецтв заснував конкурс молодих виконавців імені династії Воеводіних (з 2000). Він також є автором концепції і художнім керівником Міжнародного конкурсу молодих вокалістів «Солов'їний ярмарок» ім. А.Б. Солов'яненка (з 2000), незмінним членом журі Міжнародного конкурсу ліричної пісні «Отчий дім» та інших престижних виконавських конкурсів.

Як один з провідних фахівців у галузі музичного мистецтва України, В'ячеслав Васильович Воеводін своєю багаторічною плідною працею, самовідданим служінням мистецтву зробив вагомий особистий внесок у розвиток сучасної вітчизняної культури. Сказане не позбавлене будь-якого риторичного ораторського пафосу. Це було справді служіння. У вищому сенсі. Всією силою таланту. Кожним порухом його душі.

Хай духом буде йому рідна земля!

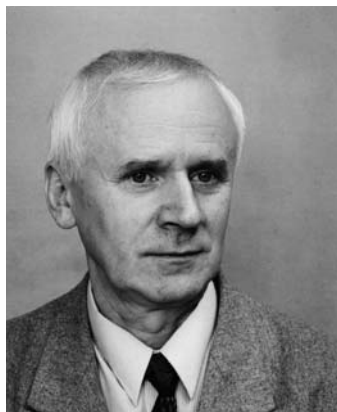
Тетяна ФІЛАТОВА

кандидат мистецтвознавства, доцент

Донецької державної музичної академії імені С.С. Прокоф'єва

НЕ ЙШОВ УТОРОВАНИМИ ШЛЯХАМИ

(Пам'яті члена-кореспондента АМУ Б.А. Которовича)

4 липня 2009 року не стало видатного українського скрипаля, диригента, народного артиста України (1979), завідувача кафедри скрипки та професора Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського (з 1985), члена-кореспондента Академії мистецтв України (1997), лауреата Державної премії України імені Тараса Шевченка (1985), премії імені В.І. Вернадського (2000), дворазового лауреата всеукраїнської премії «Людина року» (1999, 2000), володаря ордена «За заслуги» III ступеня, фундатора і незмінного керівника Державного камерного ансамблю «Київські солісти».

Богодар Которович народився 3 липня 1941 р. у польському місті Грубешові, що на Холмщині. 1945 року під час операції «Вісла» його родина повернулася в Україну, до Львова. Багато часу Богодар провів на Волині у будинку діда, що жив у с. Жабка під Ківцями.

Устолиці Східної Галичини Которович скінчив музичну школу та один курс консерваторії, після чого перевівся до Московської консерваторії в клас знаменитого педагога-скрипаля